YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

15 päivänä helmikuuta 2007 *

Asiassa C-34/04,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 29.1.2004,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. van Rijn ja C. Diderich, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehenään H. G. Sevenster,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit A.Tizzano, A. Borg Barthet, J. Malenovský (esittelevä tuomari) ja A. Ó Caoimh,

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.7.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Alankomaiden kuningaskunta on jättänyt noudattamatta yhteisön järjestelmän perustamisesta kalastuslisensseihin sisällytettäviä vähimmäistietoja koskevien sääntöjen vahvistamiseksi 20.12.1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3690/93 (EYVL L 341, s. 93) 5 artiklan mukaiset velvoitteensa, koska se ei ole peruuttanut Wiron III- ja Wiron IV -alusten kalastuslisenssejä sen jälkeen, kun ne siirrettiin pysyvästi Argentiinaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

2 Euroopan talousyhteisön ja Argentiinan tasavallan välisiä merikalastussuhteita koskeva sopimus on hyväksytty yhteisön nimissä 28.9.1993 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3447/93 (EYVL L 318, s. 1; jäljempänä kalastussopimus). Kalastussopimuksen yhdeksännessä perustelukappaleessa todetaan, että sen osapuolet ovat "vakuuttuneita siitä, että tällä kalastusalalle uudella yhteistyön muodolla varmistetaan pääsy uusiin kalastusmahdollisuuksiin, edistetään Argentiinan laivaston uudistamiseen ja muuttamiseen ja yhteisön laivaston rakenneuudistukseen tähtääviä tavoitteita ja suositaan kalavarojen pitkäaikaista järkiperäistä hyväksikäyttöä".

3 Kalastussopimuksen 5 artiklan 1 ja 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

"1. Sopimuspuolet laativat edellytykset yritysten, joiden pääoma on peräisin yhdestä tai useammasta yhteisön jäsenvaltiosta, sijoittautumiselle Argentiinaan ja yhteisyritysten ja väliaikaisten yhteisyritysten, joihin kuuluu argentiinalaisia ja yhteisön laivanvarustajia ja joiden tarkoituksena on Argentiinan kalavarojen yhteinen hyväksikäyttö ja tarvittaessa jalostus, perustamiselle kalastusalalla pöytäkirjassa n:o 1 ja liitteissä I ja II laadittujen edellytysten mukaisesti.

– –

3. Yhteisö suosii laivastonsa rakenneuudistuspolitiikan yhteydessä yhteisön alusten sisällyttämistä Argentiinassa perustettuihin tai perustettaviin yrityksiin. Tätä tarkoitusta varten Argentiina suosii kalastukseen liittyvän teknologisen uudistuspolitiikkansa yhteydessä voimassa olevien kalastuslupien siirtämistä ja myöntää uusia, tämän sopimuksen perusteella myönnettäviä lupia."

4 Yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20.12.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3760/92 (EYVL L 389, s. 1) 5 artiklassa säädettiin seuraavaa:

"1. Neuvosto päättää perustamissopimuksen 43 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti 31 joulukuuta 1993 mennessä viimeistään 1 tammikuuta 1995 voimaan tulevasta yhteisön järjestelmästä, jossa määrätään säännöt jäsenvaltioiden tulevaisuudessa myöntämissä ja hoitamissa kalastuslisensseissä ilmoitettavista vähimmäistiedoista.

Jäsenvaltioiden on yhteisön järjestelmän voimaantulopäivästä lähtien otettava käyttöön kansalliset kalastuslisenssijärjestelmät. Jollei toisin säädetä, kaikilla yhteisön kalastusaluksilla on oltava aluskohtainen kalastuslisenssi.

Kyseisten järjestelyjen soveltaminen ei rajoita minkään yhteisön tasolla mahdollisesti olemassa olevan erityisjärjestelmän tai nykyisten ja tulevien kansainvälisten sopimusten edellyttämien erityisjärjestelmien soveltamista.

2. Lisenssijärjestelmiä sovelletaan kaikkiin yhteisön kalastusaluksiin, jotka toimivat yhteisön kalastusvyöhykkeellä, kolmansien maiden vesillä tai avomerellä. Vähim-

mäistietoja koskevia yhteisön vaatimuksia sovelletaan samaten kolmansien maiden kalastusaluksiin, jotka kalastavat yhteisön kalastusvyöhykkeellä kansainvälisissä sopimuksissa määrätyissä tapauksissa."

5 Asetuksen N:o 3760/92 11 artiklassa säädettiin seuraavaa:

"Neuvosto vahvistaa I osaston osalta, useaksi vuodeksi kerrallaan ja ensimmäisen kerran viimeistään 1 tammikuuta 1994, perustamissopimuksen 43 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti tavoitteet ja yksityiskohtaiset säännöt, joilla pyritään saamaan aikaan yhteisön kalatalousalaa koskeva rakenneuudistus kestävän tasapainon saavuttamiseksi kalavarojen ja niiden hyväksikäytön välillä. Tämä rakenneuudistus ottaa tapauskohtaisesti huomioon mahdolliset taloudelliset ja yhteiskunnalliset seuraukset sekä eri kalastusalueiden erityispiirteet."

6 Asetuksen N:o 3690/93 kolmannen perustelukappaleen mukaan "yhteisön järjestelmän on vahvistettava niitä vähimmäistietoja, jotka on sisällytettävä jokaisen jonkin jäsenvaltion lipun alla purjehtivan kalastusaluksen kalastuslisenssiin, koskevat säännöt".

7 Kyseisen asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Perustetaan asetuksen (ETY) N:o 3760/92 5 artiklassa tarkoitettu yhteisön järjestelmä kalastuslisensseihin sisällytettäviä vähimmäistietoja koskevista säännöistä.

2. Kaikilla yhteisön kalastusaluksilla on oltava alukseen liittyvä kalastuslisenssi.

3. Kalastuslisenssiä on jatkuvasti säilytettävä aluksella.

4. Kalastusaluksia kielletään pyytämästä ja pitämästä aluksella, jälleenlaivaamasta tai purkamasta aluksesta kalaa silloin, kun alukselle ei ole myönnetty kalastuslisenssiä, tai silloin, kun lisenssi on peruutettu tai keskeytetty."

8 Asetuksen N:o 3690/93 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Lippuvaltiona olevan jäsenvaltion on hoidettava kalastuslisenssejä ja myönnettävä ne lippunsa alla purjehtiville kalastusaluksille noudattaen asetuksen (ETY) N:o 3760/92 11 artiklassa annettuja säännöksiä."

9 Asetuksen N:o 3690/93 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Lippuvaltiona olevan jäsenvaltion on keskeytettävä määräajaksi tai kokonaan kalastuslisenssit niiltä aluksilta, jotka väliaikaisesti poistetaan käytöstä, ja peruutettava kalastuslisenssit niiltä aluksilta, jotka ovat lopettaneet kalastustoiminnan lopullisesti."

10 Yhteisön kalastus- ja vesiviljelyalaa sekä niiden tuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskevien rakenteellisten tukitoimenpiteiden perusteista ja edellytyksistä 21.12.1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3699/93 (EYVL L 346, s. 1) 8 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on toteutettava pyyntiponnistuksen säätelytoimenpiteitä, jotta vähintään 5 artiklassa tarkoitettujen monivuotisten ohjausohjelmien tavoitteet saavutetaan.

Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toteutettava toimenpiteitä kalastusalusten poistamiseksi pysyvästi kalastuskäytöstä tai niiden kalastustoiminnan rajoittamiseksi.

2. Toimenpiteisiin alusten poistamiseksi pysyvästi kalastustoiminnasta voi erityisesti kuulua:

– romuttaminen,

– siirtäminen pysyvästi kolmanteen maahan, edellyttäen, että kyseisen siirron ei voida olettaa olevan kansainvälisen oikeuden vastainen tai vaikuttavan vahingollisesti kalavarojen säilyttämiseen ja hoitoon,

– kalastusaluksen siirtäminen pysyvästi muuhun kuin kalastuskäyttöön yhteisön vesillä.

– –

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että alukset, joita nämä toimenpiteet koskevat, poistetaan kalastusalusrekistereistä ja yhteisön kalastusalusluettelosta. Niiden on lisäksi varmistettava, että poistetut alukset suljetaan pysyvästi pois kalastuskäytöstä yhteisön vesillä."

11 Asetuksen N:o 3699/93 9 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

"Jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä kalastustoiminnan uudelleensuuntautumisen edistämiseksi kannustamalla tilapäisten yhteisyritysten ja/tai yhteisyritysten perustamista."

12 Asetus N:o 3699/93 on kumottu yhteisön kalastus- ja vesiviljelyalaa sekä niiden tuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskevien rakenteellisten tukitoimenpiteiden perusteista ja edellytyksistä 3.11.1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2468/98 (EYVL L 312, s. 19) 20 artiklan ensimmäisellä kohdalla; tämän asetuksen 8 artiklan 1 ja 2 kohta sekä 9 artiklan 1 kohta ovat sanamuodoiltaan samanlaisia kuin asetuksen N:o 3699/93 vastaavat säännökset.

Kansallinen lainsäädäntö

13 Kalastuslisenssejä koskevan, 27.12.1984 annetun asetuksen (Nederlandse Staatscourant 1984, nro 253; jäljempänä kalastuslisenssejä koskeva kansallinen asetus) 4 §:ssä, sellaisena kuin se oli voimassa riidanalaisten tosiseikkojen tapahtuessa, säädettiin seuraavaa:

"1. Ilman kalastuslisenssiä on kiellettyä 1.1.1995 lähtien kalastaa kalastusaluksella liitteessä mainittuja kalalajeja sekä pitää niitä aluksella, jälleenlaivata niitä tai purkaa niitä.

– –

4. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kalastuslisenssiä on säilytettävä kalastusaluksella; se tulee pätemättömäksi, kun kyseisellä kalastusaluksella ei enää harjoiteta kalastusta."

Tosiseikat ja oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

14 Wiron III- ja Wiron IV -nimiset, Alankomaiden lipun alla purjehtivat ja Alankomaissa rekisteröidyt alukset siirrettiin Argentiinaan vuoden 1996 heinäkuun aikana. Tämä siirtäminen liittyi yhteisön ja Argentiinan laivanvarustajien sellaisen yhteisyrityksen perustamiseen, jolle yhteisö on myöntänyt tukea. Alukset poistettiin Alankomaiden kalastusalusrekisteristä (jäljempänä Alankomaiden rekisteri) ja ne kirjattiin Argentiinan rekisteriin.

15 Komissio havaitsi, että Wiron III- ja Wiron IV -aluksiin liittyviä kalastuslisenssejä oli käytetty muissa aluksissa.

16 Komissio ilmoitti 17.4.2001 päivätyllä kirjeellä Alankomaiden kuningaskunnalle, että kalastuslisenssien uudelleenkäyttö oli ristiriidassa asetuksen N:o 3690/93 5 artiklan perusteella toimivaltaisille viranomaisille kuuluvan velvollisuuden kanssa, jonka mukaan ne pitää peruuttaa aluksilta, jotka ovat lopettaneet kalastustoiminnan lopullisesti. Lisäksi tätä jäsenvaltiota kehotettiin EY 226 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti tuossa kirjeessä esittämään väitettyä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevat huomautuksensa.

17 Alankomaiden kuningaskunta kiisti tuohon kirjeeseen 15.6.2001 antamassaan vastauksessa tämän näkemyksen katsoen noudattaneensa yhteisön oikeuteen perustuvia velvollisuuksiaan.

18 Koska tuossa vastauksessa esitetyt lausumat eivät vakuuttaneet komissiota, se osoitti 16.1.2003 Alankomaiden kuningaskunnalle perustellun lausunnon, jossa se yhtäältä toisti virallisessa huomautuksessa esittämänsä lausumat ja toisaalta kehotti tätä jäsenvaltiota kahden kuukauden kuluessa tämän perustellun lausunnon vastaanottamisesta ilmoittamaan ne toimenpiteet, jotka se aikoisi toteuttaa lopettaakseen väitetyn noudattamatta jättämisen.

19 Alankomaiden kuningaskunta väitti kyseiseen perusteltuun lausuntoon 27.3.2003 antamassaan vastauksessa, että se oli täysin noudattanut yhteisön oikeuteen perustuvia velvollisuuksiaan ja ettei sillä Wiron III- ja Wiron IV -aluksia Argentiinaan siirrettäessä ollut ollut velvollisuutta peruuttaa niihin liittyviä kalastuslisenssejä.

20 Näin ollen komissio päätti nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Asianosaisten lausumat

21 Komission kanne perustuu asetuksen N:o 3690/93 5 artiklaan, jonka mukaan lippuvaltiona olevan jäsenvaltion on peruutettava kalastuslisenssit niiltä aluksilta, jotka ovat lopettaneet kalastustoiminnan lopullisesti.

22 Komissio väittää, että tätä kalastuslisenssien peruuttamisvelvollisuutta on tulkittava siten, ettei tällaisen peruuttamisen vuoksi vapautuvaa kalastuskapasiteettia saada käyttää uudelleen myönnettäessä uusia lisenssejä muille aluksille, sillä tällainen uudelleenkäyttäminen olisi vastoin asetuksen N:o 3699/93 8 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava pyyntiponnistuksen säätelytoimenpiteitä, jotta vähintään monivuotisten ohjausohjelmien tavoitteet saavutetaan. Jos yhteisö sallisi kolmansille valtioille lopullisesti siirrettyihin aluksiin liittyvien lisenssien tällaisen uudelleenkäyttämisen, kalastuslaivaston pienentämistä koskevaa tavoitetta ei saavutettaisi.

23 Asia ei komission mukaan olisi toisin, vaikka lopullinen siirtäminen tapahtuisi yhteisyrityksen perustamisen yhteydessä. Tämä siirtäminen, josta säädetään nimenomaisesti asetuksen N:o 3699/93 liitteessä III olevan 1.2 kohdan a alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa, on nimittäin yksi mahdollisuuksista siirtää aluksia kolmanteen maahan.

24 Komission mukaan kyseisten kahden aluksen siirtäminen Argentiinaan yhteisyrityksen perustamisen yhteydessä on lisäksi toimenpide, johon sovelletaan yhteisön rakennepolitiikan sääntöjä. Alankomaiden kuningaskunnan tekemä erottelu asetuksessa N:o 3699/93 tarkoitetun, kolmanteen maahan tapahtuvan pysyvän siirtämisen ja kalastussopimuksen nojalla tapahtuvan siirtämisen välillä on siis perusteeton. Tällainen lähestymistapa on ristiriidassa asetuksen N:o 3699/93, mainitun kalastussopimuksen, 16.12.1996 tehdyn komission päätöksen, jolla asianomaisille laivanvarustajille myönnettiin yhteisön tuki (jäljempänä 16.12.1996 tehty päätös), sekä kyseisen siirtämisen luonteen kanssa. Komission näkemys on lisäksi vahvistettu Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-44/01, T-119/01 ja T-126/01, Vieira ym. vastaan komissio, 3.4.2003 antamalla tuomiolla (Kok. 2003, s. II-1209).

25 Kalastuslaivastoja koskevien monivuotisten ohjausohjelmien toteuttamisella on komission mukaan useita muotoja. Asetuksen N:o 3699/93 8 ja 9 artiklalla pyritään molemmilla tähän toteuttamiseen siirtämällä lopullisesti kalastusaluksia kolmansiin

maihin (8 artikla) tai perustamalla yhteisyrityksiä (9 artikla) ja siis, saman asetuksen 5 artiklassa lausutun määritelmän mukaisesti, toteuttamaan tavoitekokonaisuus, joka mahdollistaa pyyntiponnistusten ohjaamisen. Asetuksen N:o 3699/93 liitteessä III olevan 1.2 kohdan a alakohdan kolmannen luetelmakohdan nojalla edellytyksenä taloudellisen tuen myöntämiselle saman asetuksen 9 artiklassa tarkoitetuille yhteisyrityksille on se, että toimiin liittyy aluksen pysyvä siirto asianomaiseen kolmanteen maahan. Tästä seuraa, että kyseisessä 9 artiklassa säädetty toimi on samaan aikaan tapahtuvan toimen, toisin sanoen aluksen pysyvän siirtämisen kolmanteen maahan kalastustoimintojen vähentämiseksi, erottamaton osa.

26 Alankomaiden kuningaskunta väittää komission tulkitsevan laajentavasti asetuksen N:o 3690/93 5 artiklaa. Tuossa artiklassa ei nimittäin täsmennetä niitä edellytyksiä, joiden täyttyessä uusien kalastuslisenssien myöntäminen on mahdollista.

27 Kyseiset kaksi alusta on Alankomaiden kuningaskunnan mukaan lisäksi poistettu yhteisön ja Alankomaiden rekistereistä sen jälkeen, kun ne kalastussopimuksen mukaisesti siirrettiin Argentiinaan. Näiden alusten lisenssit ovat tulleet lain nojalla pätemättömiksi kalastuslisenssejä koskevan kansallisen asetuksen 4 §:n 4 momentin perusteella eivätkä kyseisen 5 artiklan säännösten mukaisesti tapahtuneen peruuttamisen vuoksi.

28 Asetusta N:o 3690/93 ei lisäksi Alankomaiden kuningaskunnan mukaan sovelleta tässä kanteessa kyseessä olevien alusten siirtoon. Tämä siirto on nimittäin toteutettu kalastussopimuksen yhteydessä eikä asetuksen N:o 3699/93 II osastossa tarkoitetun monivuotisen ohjausohjelman täytäntöönpanemiseksi. Tälle siirrolle myönnettyä taloudellista tukea ei ole rahoitettu kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineellä, vaan sen on rahoittanut kokonaisuudessaan yhteisö. Nämä kaksi järjestelmää eroavat toisistaan myös noudatettavan menettelyn osalta. Kun kyse on kalastussopimuksesta, yhteisyritysten perustamishankkeet hyväksyy ja niiden toimintaa jatkaa

sekakomitea, kun taas silloin, kun kyse on mainitusta asetuksesta, tuo menettely kuuluu komissiolle ja jäsenvaltioille. Lopuksi 16.12.1996 tehdyn päätöksen perusteluissa viitataan yksinomaan kalastussopimuksen 7 artiklan 1 kohtaan ja asetukseen N:o 3447/93.

29 Vaikka katsottaisiinkin, että asetusta N:o 3690/93 on sovellettava Wiron III- ja Wiron IV -alusten siirtoon Argentiinaan, kyseessä on Alankomaiden kuningaskunnan mukaan joka tapauksessa asetuksen N:o 3699/93 9 artiklassa tarkoitettu siirto, joka on tapahtunut yhteisyrityksen perustamisen yhteydessä, eikä saman asetuksen 8 artiklan perusteella tapahtunut pysyvä siirtäminen. Alankomaiden rekisterissä vapautuneen kalastuskapasiteetin käyttäminen lisenssien myöntämiseen muille aluksille ei siis ole kiellettyä. Näissä kahdessa artiklassa tarkoitetaan kahta toisistaan erillistä tointa, ja ne tukeutuvat eri tukijärjestelmiin. Asetuksen 8 artikla koskee "pyyntiponnistuksen säätelyä", kun taas 9 artikla koskee "kalastustoiminnan uudelleen suuntautumista". Viimeksi mainitussa artiklassa tarkoitettu aluksen siirtäminen voi varmaankin tapahtua rinnan pyyntiponnistuksen säätelyn kanssa, mutta tällainen samanaikaisuus ei ole mitenkään välttämätöntä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

30 Aluksi on syytä todeta, että nyt esillä olevassa asiassa on kiistatonta, että Wiron III- ja Wiron IV -alukset on kirjattu Argentiinan alusrekisteriin ja että ne on näin ollen siirretty pysyvästi Argentiinaan.

31 Vaatimuksessa, jonka komissio esittää kannekirjelmänsä vaatimusosassa, sellaisena kuin se ilmenee tämän tuomion 1 kohdasta, vaaditaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Alankomaiden kuningaskunta on jättänyt noudattamatta asetuksen N:o 3690/93 5 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole peruuttanut Wiron III- ja Wiron IV -alusten kalastuslisenssejä sen jälkeen, kun ne siirrettiin pysyvästi Argentiinaan.

32 Tältä osin on muistutettava, että asetuksen N:o 3690/93 5 artiklan perusteella kalastuslisenssit on peruutettava niiltä aluksilta, jotka ovat lopettaneet kalastustoiminnan lopullisesti.

33 Ennen komission väitteen aineellista tutkimista on näin ollen ensin selvitettävä ensinnäkin se, mitä kalastustoiminnan lopullisella lopettamisella oikein tarkoitetaan, ja toiseksi se, voidaanko tällaisen aluksen siirtäminen pysyvästi Argentiinaan yhteisyrityksen perustamisen yhteydessä samaistaa asetuksen N:o 3690/93 5 artiklassa tarkoitettuun lopulliseen lopettamiseen.

Lopullinen lopettaminen

34 Käsitteen "lopullinen lopettaminen" osalta on kiistatonta, ettei asetuksen N:o 3690/93 5 artiklassa eikä muuallakaan tässä asetuksessa anneta viitteitä tämän käsitteen määrittelemiseksi. Viimeksi mainittu on sitä vastoin määritelty asetuksessa N:o 3699/93, tarkemmin ottaen sen 8 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan toimenpiteisiin alusten poistamiseksi pysyvästi kalastustoiminnasta voi kuulua muun muassa romuttaminen, siirtäminen pysyvästi kolmanteen maahan edellyttäen, että kyseisen siirron ei voida olettaa olevan kansainvälisen oikeuden vastainen tai vaikuttavan vahingollisesti kalavarojen säilyttämiseen ja hoitoon, ja kalastusaluksen siirtäminen pysyvästi muuhun kuin kalastuskäyttöön yhteisön vesillä.

35 Asetukset N:o 3690/93 ja N:o 3699/93 eroavat sekä kohteensa että tavoitteensa puolesta täysin toisistaan. Asetuksella N:o 3690/93, kuten sen kolmannesta perustelukappaleesta tarkemmin selviää, annetaan niitä vähimmäistietoja, jotka on sisällytettävä kalastuslisenssiin, koskevat säännöt, kun taas asetuksella N:o 3699/93

säädetään kalastus- ja vesiviljelyalaa koskevien yhteisön rakenteellisten tukitoimenpiteiden perusteista ja edellytyksistä.

36 Vaikka näillä kahdella asetuksella onkin eri tavoitteet, mikään ei kuitenkaan salli päätellä, että käsitteen "lopullinen lopettaminen" määritelmä koskisi yksinomaan asetusta N:o 3699/93 ja että tätä määritelmää ei voitaisi käyttää kalastuspolitiikan alaan liittyvissä muissa johdetun oikeuden välineissä.

37 Asetus N:o 3699/93, jossa lopullisen lopettamisen käsite määritellään, on lisäksi annettu myöhemmin kuin asetus N:o 3690/93. Kuten asetuksen N:o 3699/93 eri kieliversioista, erityisesti sen saksan-, espanjan-, ranskan- ja italiankielisistä versioista, ilmenee, yhteisön lainsäätäjä on siis tästä täysin tietoisena valinnut sen saman ilmaisun, jota jo oli käytetty asetuksessa N:o 3690/93.

38 Tästä syystä mikään ei estä sitä, että kyseisen käsitteen määritelmää, vaikka se onkin annettu asetuksessa N:o 3699/93, voitaisiin käyttää asetuksen N:o 3690/93 kalastuslisenssien väliaikaista tai lopullista peruuttamista koskevaa 5 artiklaa toimeenpantaessa.

39 Asetuksen N:o 3699/93 8 artiklan 2 kohdassa lueteltuihin eri toimenpiteisiin alusten poistamiseksi pysyvästi kalastustoiminnasta kuuluu muun muassa "siirtäminen pysyvästi kolmanteen maahan". Nyt esillä olevassa asiassa Wiron III- ja Wiron IV -kalastusalukset on siirretty "kolmanteen maahan" eli Argentiinan tasavaltaan.

40 Alankomaiden kuningaskunta väittää kuitenkin, että tuo kyseisten alusten siirto Argentiinaan on tapahtunut kalastussopimuksen puitteissa. Tämä tarkoittaa sen mukaan sitä, että tuota siirtoa ei voida samaistaa asetuksen N:o 3699/93 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun poistamiseen pysyvästi kalastustoiminnasta. Tämä väite on kuitenkin hylättävä.

41 Kyseisen 8 artiklan 2 kohdan sanamuoto ei millään tavoin estä sitä, että käsitettä "lopullinen lopettaminen" voitaisiin soveltaa sellaiseen alusten lopulliseen siirtämiseen, joka tapahtuu yhteisön ja kolmannen maan välillä tapahtuvan kansainvälisen sopimuksen perusteella. Päinvastoin tämän säännöksen toisessa luetelmakohdassa viitataan nimenomaisesti kansainvälisen oikeuden ja näin ollen kansainvälisten sopimusten noudattamiseen.

42 Kalastussopimus puolestaan ei mitenkään estä sitä, että sen määräysten perusteella tapahtunutta kalastusalusten siirtoa pidettäisiin yhteisön oikeudessa tarkoitettuna kalastustoiminnan lopullisena lopettamisena.

43 Tästä seuraa, että kansainvälisen sopimuksen nojalla tapahtunut kalastusalusten siirtäminen pysyvästi kolmanteen maahan katsotaan asetuksen N:o 3699/93 8 artiklan 2 kohdassa säädetyksi poistamiseksi pysyvästi kalastustoiminnasta. Näin ollen nyt esillä olevassa asiassa Wiron III- ja Wiron IV -aluksen pysyvää siirtämistä Argentiinaan on pidettävä sellaisena kalastustoiminnan lopullisena lopettamisena, jota yhteisön oikeudessa tällaiselle toimenpiteelle annetussa määritelmässä tarkoitetaan.

44 Sillä seikalla, että tämä siirtäminen on tapahtunut yhteisyrityksen perustamisen yhteydessä, ei ole merkitystä. Tämä seikka, joka mainitaan asetuksen N:o 3699/93 9 artiklassa, ei vaikuta asetuksen N:o 3690/93 soveltamiseen.

Kalastuslisenssien peruuttaminen

45 Näin ollen on kysyttävä, ovatko Alankomaiden toimivaltaiset viranomaiset tässä tapauksessa peruuttaneet Wiron III- ja Wiron IV -alusten, jotka on molemmat siirretty pysyvästi Argentiinaan, kalastusluvan.

46 Alankomaiden kuningaskunta väittää, että kyseiset alukset on poistettu yhteisön ja Alankomaiden rekistereistä sen jälkeen, kun ne kalastussopimuksen mukaisesti siirrettiin Argentiinaan, ja että näiden alusten lisenssit ovat tulleet lain nojalla pätemättömiksi kalastuslisenssejä koskevan kansallisen asetuksen 4 §:n 4 momentin perusteella, mikä vastaa niiden peruuttamista.

47 Komissio ei kiistä sitä, että Wiron III- ja Wiron IV -aluksiin liittyvien kalastuslisenssien pätemättömyyttä tämän kansallisen säännöksen nojalla voidaan pitää peruuttamisena. Se toteaa kuitenkin, että näiden alusten siirrolla vapautunut kalastuskapasiteetti on käytetty uudelleen muille aluksille.

48 Komissio väittää myös, että kyseinen puolustautumisperuste on uusi seikka, koska Alankomaiden kuningaskunta ei ole oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana vedonnut kalastuslisenssejä koskevan kansallisen asetuksen 4 §:n 4 momenttiin eikä siihen, että kyseisiin aluksiin liittyvät kalastuslisenssit oli peruutettu viran puolesta siitä syystä, että ne olivat pätemättömiä. Komission mukaan tämä jäsenvaltio on ilmaissut toisenlaisen mielipiteen väittäessään, ettei kalastuslisenssien peruuttaminen ollut tarpeen, kun alukset siirrettiin pysyvästi kolmanteen maahan.

49 Komission vaatimuksesta, jonka mukaan tätä puolustautumisperustetta ei voida ottaa tutkittavaksi, riittää, kun todetaan, että tällainen vaatimus on puolustautumisoikeuksien kunnioittamista koskevan yleisen periaatteen vastainen. Yhteisöjen

tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen sääntöjenmukaisuus on perustamissopimuksessa tarkoitettu olennainen tae sekä kysymyksessä olevan jäsenvaltion oikeuksien suojelemiseksi että myös sen takaamiseksi, että mahdollisessa oikeudenkäynnissä käsiteltävän riita-asian kohde on selkeästi määritelty (ks. asia C-266/94, komissio v. Espanja, määräys 11.7.1995, Kok. 1995, s. I-1975, 17 kohta). Jäsenvaltiolla on siten sen jälkeen, kun oikeudenkäynnin kohde on määritelty, puolustautuakseen oikeus vedota kaikkiin sen käytettävänä oleviin perusteisiin. Kun kanne on nostettu EY 226 artiklan perusteella, kyseinen jäsenvaltio ei myöskään minkään menettelysäännön nojalla ole velvollinen esittämään oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen aikana kaikkia väitteitään puolustautuakseen (ks. asia C-414/97, komissio v. Espanja, tuomio 16.9.1999, Kok. 1999, s. I-5585, 19 kohta).

Uusien kalastuslisenssien myöntäminen

50 On todettava komission väittävän, että asetuksen N:o 3690/93 5 artiklasta aiheutuu, että kun jäsenvaltio siirtää pysyvästi aluksia kolmanteen maahan, sen ei pidä ainoastaan peruuttaa näin siirrettyihin aluksiin liittyviä lisenssejä vaan sen on myös pidättäydyttävä käyttämästä kansallisessa rekisterissä näin vapautunutta kalastuskapasiteettia uusien lisenssien myöntämiseen. Tällainen käyttäminen on sen mukaan asetuksen N:o 3699/93 8 artiklan säännöksen, joka on yhteisön laivaston rakenteellista uudistamista koskevan yhteisön politiikan osa, tavoitteiden vastaista. Tämä väite on kuitenkin hylättävä.

51 On nimittäin tärkeää todeta, että asetuksen N:o 3690/93 5 artiklan sanamuodolla ei sinänsä kielletä käyttämästä sitä kalastuskapasiteettia, joka on vapautunut sen vuoksi, että aluksia on siirretty kolmanteen maahan, uusien lisenssien myöntämiseen, sillä tuossa artiklassa säädetään vain lippujäsenvaltion velvollisuudesta peruuttaa kalastuslisenssit niiltä aluksilta, jotka ovat lopettaneet kalastustoiminnan lopullisesti. Edellä esitetystä seuraa, että Alankomaiden kuningaskunta on noudattanut velvollisuuttaan peruuttaa kalastuslisenssit.

52 Asetuksen N:o 3699/93 8 artiklasta on riittävää todeta, ettei asetuksen N:o 3690/93 5 artiklassa, joka on ainoa säännös, johon komission vaatimuksissa vedotaan, millään tavoin mainita sitä. Joka tapauksessa tuossa 8 artiklassa säädetään muun muassa, mitä toimenpiteet alusten poistamiseksi pysyvästi kalastustoiminnasta voivat sisältää, ja siinä edellytetään, että poistetut alukset suljetaan pois kalastustoiminnasta yhteisön vesillä. Tuon säännöksen sanamuodosta ei kuitenkaan ilmene, ettei kansallisessa kalastusalusrekisterissä alusten kolmanteen maahan tapahtuneen pysyvän siirron vuoksi vapautuvaa kalastuskapasiteettia saataisi käyttää uusien kalastuslisenssien myöntämiseen.

53 Vaikka oletettaisiinkin, että komissio olisi yhteisön oikeuden muiden säännösten nojalla kyennyt EY 226 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti toimimaan Alankomaiden kuningaskuntaa vastaan uusien kalastuslisenssien myöntämisjärjestelmän vuoksi, kuten julkiasiamies ratkaisuehdotuksensa 45 kohdassa toteaa, on kiistatonta, että näiden säännösten rikkominen ei ole moititun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kohteena (ks. asia C-6/04, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 20.10.2005, Kok. 2005, s. I-9017, 58–60 kohta ja asia C-255/04, komissio v. Ranska, tuomio 15.6.2006, Kok. 2006, s. I-5251, 24 kohta).

54 Kaikesta edellä lausutusta seuraa, että komission esittämä, asetuksen N:o 3690/93 5 artiklan rikkomiseen perustuva kanneperuste ei ole perusteltu.

55 Näin ollen komission kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

56 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Alankomaiden kuningaskunta on vaatinut, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset